Informacje udostępniane przez podmiot ubiegający się o pomoc

18.08.2010 r.

1 Wstęp

1. Celem niniejszego dokumentu jest wskazanie na zasadnicze kwestie związane z wejściem w życie:

- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedkładanych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* (Dz. U. Nr 53, poz. 311) oraz

- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie (dalej: rozporządzenia w sprawie zakresu informacji).

2. W szczególności, rozporządzenia te przewidują, że podmioty ubiegające się o pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* (wnioskodawcy), przedkładają właściwym podmiotom udzielającym pomocy szczegółowe informacje na temat swojej sytuacji ekonomicznej. Dlatego też w pierwszej części niniejszego dokumentu zostały przedstawione wyjaśnienia dotyczące zakazu udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy w ramach wyłączeń grupowych przedsiębiorcom w trudnej sytuacji ekonomicznej.

2 Obowiązek przedstawiania informacji o sytuacji ekonomicznej

3. Prawo unijne, w Rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. L z 28.12.2006 r. Nr 379, str. 5) (dalej: rozporządzenie o pomocy *de minimis*), nie przewiduje, by beneficjentami pomocy *de minimis* mogły być podmioty gospodarcze w trudnej sytuacji ekonomicznej (art. 1 ust. 1 lit. h).

4. W art. 1 ust. 6 lit. c) Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za niezgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. L z 9.8.2008 r. Nr 214, str. 3) (dalej: rozporządzenie o wyłączeniach grupowych), przewiduje się, że rozporządzenie nie ma zastosowania do pomocy dla zagrożonych przedsiębiorstw[1].

5. **Oznacza to, że zarówno w przypadku pomocy *de minimis*, jak też pomocy objętej wyłączeniem grupowym, nie jest zgodne z prawem unijnym udzielanie pomocy przedsiębiorstwom w trudnościach (przedsiębiorstwom zagrożonym).**

6. Taki zakaz obowiązywał także przed wejściem w życie rozporządzeń w sprawie zakresu informacji. Jednakże, nie obowiązywały w prawie polskim szczegółowe przepisy pozwalające na weryfikację, czy wnioskodawca jest przedsiębiorcą zagrożonym. Jak pokazała praktyka, brak szczegółowej kontroli *ex ante* sytuacji wnioskodawcy prowadził niejednokrotnie do tego, że pomoc *de minimis* oraz pomoc w zakresie wyłączeń grupowych była *de facto* udzielana przedsiębiorcom w trudnościach. Należy spodziewać

[1] Dla porządku należy wskazać, że pojęcie przedsiębiorstwa w prawie unijnym powinno być traktowane jako tożsame z pojęciem przedsiębiorcy w prawie polskim. W każdym razie przedsiębiorstwem jest każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą – czyli oferujący na rynku towary i usługi. Por. np.: C-41/90, C-218/00.

się, że wprowadzenie bardziej szczegółowego zakresu informacji na temat sytuacji ekonomicznej wnioskodawców zwróci uwagę podmiotów udzielających pomocy, a przede wszystkim przedsiębiorców, że zakaz udzielania pomocy *de minimis* i pomocy objętej wyłączeniami grupowymi, jeśli beneficjent jest w trudnościach, powinien być bezwzględnie przestrzegany. Oczywiście nie zmienia to faktu, że podmioty udzielające pomocy mogą oceniać sytuację wnioskodawcy tylko na podstawie przedkładanych informacji. Odpowiedzialność w zakresie ich prawdziwości ciąży na przedsiębiorcach ubiegających się o pomoc.

2.1 Pojęcie przedsiębiorcy w trudnościach (przedsiębiorcy zagrożonego)

7. Definicja przedsiębiorcy w trudnościach została wprowadzona do Wytycznych Wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. C z 1.10.2004 r. Nr 244, str. 2) (dalej: wytyczne o pomocy na ratowanie i restrukturyzację). W pkt 10 wytyczne o pomocy na ratowanie i restrukturyzację przewidują, że przedsiębiorstwo uznaje się za zagrożone, jeśli w szczególności znajduje się w następujących okolicznościach:

    a. W przypadku spółki z o.o., niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa, jeżeli ponad połowa jej zarejestrowanego kapitału została utracona, w tym ponad ¼ tego kapitału w okresie poprzedzających 12 miesięcy, lub

    b. W przypadku spółki, której przynajmniej niektórzy członkowie są w sposób nieograniczony odpowiedzialni za długi spółki, jeżeli ponad połowa jej kapitału według sprawozdania finansowego została utracona, w tym ponad ¼ w okresie poprzedzających 12 miesięcy, lub

    c. Niezależnie od rodzaju spółki, jeżeli spełnia ona kryteria w prawie krajowym w zakresie podlegania zbiorowej procedurze upadłościowej.

8. Jednocześnie, w odniesieniu o małych i średnich przedsiębiorców (dalej: MSP) rozporządzenie o wyłączeniach grupowych przewiduje w art. 1 ust. 7, że są one zagrożonymi przedsiębiorstwami, jeżeli:

    a. W przypadku spółki z o.o., ponad połowa jej zarejestrowanego kapitału została utracona, w tym ponad ¼ w okresie poprzedzających 12 miesięcy, lub

    b. W przypadku spółki, której przynajmniej niektórzy członkowie są w sposób nieograniczony odpowiedzialni za długi spółki, jeżeli ponad połowa jej kapitału według sprawozdania finansowego została utracona, w tym ponad ¼ w okresie poprzedzających 12 miesięcy, lub

    c. Bez względu na rodzaj spółki jeżeli zgodnie z prawodawstwem krajowym, podlega zbiorowemu postępowaniu w sprawie niewypłacalności.

9. **Przeniesienie tych definicji na grunt prawa polskiego, zgodnie z treścią rozporządzeń w sprawie zakresu informacji, oznacza że przedsiębiorcą w trudnościach jest:**

    a. W przypadku spółki akcyjnej, z o.o. oraz komandytowo-akcyjnej, wysokość niepokrytych strat przewyższa 50% kapitału zarejestrowanego

(zakładowego, zapasowego, rezerwowego oraz kapitału z aktualizacji wyceny), w tym wysokość straty w ciągu ostatnich 12 miesięcy przewyższa ¼ wysokości tego kapitału,

b. **W przypadku spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej oraz cywilnej, wysokość niepokrytych strat przewyższa 50% wysokości jej kapitału według ksiąg spółki, w tym wysokość straty w ciągu ostatnich 12 miesięcy przewyższa ¼ wysokości tego kapitału,**

c. **Każdy przedsiębiorca spełniający kryteria kwalifikujące do objęcia postępowaniem upadłościowym.**

10. Za automatyzmem uznania, że przedsiębiorca, spełniający przesłanki określone w pkt 10 lit a) - c) wytycznych o pomocy na ratowanie i restrukturyzację (Dz. Urz. UE C 244 z 01.10.2004), znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej, przemawia sformułowanie „jest ono uznane za zagrożone". Oznacza to, że co do zasady spełnienie kryteriów, o których mowa w tym punkcie będzie oznaczało zawsze zakwalifikowanie przedsiębiorstwa do grupy przedsiębiorstw w trudnościach (zagrożonych).

11. Sformułowanie to oznacza, że także inne kategorie przedsiębiorstw mogą zostać uznane za zagrożone, mimo że nie spełniają kryteriów, o których mowa w pkt 10.

12. Dlatego też w wytycznych o pomocy na ratowanie i restrukturyzację przyjęto, że nawet, jeśli nie są spełnione kryteria z pkt 10, przedsiębiorstwo może nadal być uznane za przedsiębiorstwo w trudnościach, w szczególności gdy występują typowe oznaki takie jak: rosnące straty, malejący obrót, zwiększające się zapasy, nadwyżka produkcji, zmniejszający się przepływ środków finansowych, rosnące zadłużenie, rosnące kwoty odsetek, zmniejszająca się lub zerowa wartość aktywów netto. Komisja, także w tym przypadku posługuje się sformułowaniem „w szczególności", a więc nie zamyka katalogu okoliczności, które mogłyby także pozwolić na zakwalifikowanie przedsiębiorstwa do grupy przedsiębiorstw zagrożonych.

13. Należy także wskazać, że rozporządzenie o wyłączeniach grupowych, nie zawiera w odniesieniu do MSP kategorii, o których mowa w pkt 12 powyżej.

14. Należy dodatkowo podkreślić, że wytycznych o pomocy na ratowanie i restrukturyzację przewiduje się, że nie kwalifikują się do pomocy na ratowanie i restrukturyzację:

    a. Nowoutworzone przedsiębiorstwa,

    b. Co do zasady przedsiębiorstwa należące do większej grupy kapitałowej.

15. Przez nowoutworzone przedsiębiorstwo należy rozumieć przedsiębiorstwo nie funkcjonujące dłużej niż 3 lata. Jednocześnie, dla celów rozporządzenia o wyłączeniach grupowych MSP, które działają krócej niż 3 lata nie są uważane za zagrożone, chyba że podlegają przepisom o zbiorowym postępowaniu w sprawie niewypłacalności.

16. Na tym tle powstaje pytanie, czy nowoutworzone przedsiębiorstwo nie może otrzymać pomocy na ratowanie i restrukturyzację, czy też nie może być uznane za przedsiębiorstwo w trudnościach.

17. Jeśli jest tak, że nie może ono otrzymać pomocy na ratowanie i restrukturyzację, ale jest w trudnościach i w związku z tym nabywa status zagrożonego przedsiębiorstwa, to nie otrzyma pomocy *de minimis* i pomocy objętej wyłączeniami grupowymi. W takim przypadku dla MSP w odniesieniu do pomocy objętej wyłączeniami grupowymi, istniałby wyjątek polegający na uznaniu ich za niezagrożone (choćby *de facto* były w trudnościach) w okresie trzech pierwszych lat, chyba że kwalifikują się do upadłości.

18. Natomiast, jeśli jest tak, że nowoutworzone przedsiębiorstwo nie może otrzymać pomocy na ratowanie i restrukturyzację BO nie jest zagrożone (choćby było w trudnościach) – to może być beneficjentem pomocy *de minimis* oraz objętej wyłączeniami grupowymi, z wyjątkiem MSP, które uważa się za zagrożone w okresie pierwszych lat działalności, tylko jeśli kwalifikują się do objęcia postępowaniem upadłościowym.

19. W celu udzielenia odpowiedzi w powyższej kwestii, należy zwrócić uwagę, że także przedsiębiorstwa należące do większej grupy kapitałowej nie kwalifikują się do pomocy na ratowanie i restrukturyzację (pkt 13 wytycznych o pomocy na ratowanie i restrukturyzację). Zatem, jeżeli przedsiębiorstwo należące do grupy kapitałowej jest w trudnościach, takich o jakich mowa w pkt 10 lub 11 wytycznych, nie będzie co do zasady mogło otrzymać pomocy na ratowanie i restrukturyzację.

20. Wyjątkowo, takie przedsiębiorstwo może być beneficjentem pomocy na ratowanie i restrukturyzację, jeżeli:

    a. Jego trudności są wewnętrzne i

    b. Nie są wynikiem arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy oraz

    c. Trudności są zbyt poważne, by mogły być przezwyciężone przez grupę.

21. Biorąc pod uwagę, że zarówno rozporządzenie o pomocy *de minimis*, jak też rozporządzenie o wyłączeniach grupowych, posługują się kategorią przedsiębiorcy zagrożonego, a nie kategorią przedsiębiorcy kwalifikującego się do pomocy na ratowanie i restrukturyzację, należy przyjąć, że **spełnienie przesłanek, o których mowa w pkt 10 lub 11 wytycznych o pomocy na ratowanie i restrukturyzację – uniemożliwia udzielanie pomocy *de minimis* oraz pomocy objętej wyłączeniami grupowymi. Jednakże, w odniesieniu do pomocy objętej wyłączeniami grupowymi, dla nowoutworzonych MSP, w okresie pierwszych trzech lat działalności, przyjmuje się co do zasady, że nie są w trudnościach (a więc mogą otrzymywać pomoc objętą wyłączeniami grupowymi), chyba że kwalifikują się do objęcia postępowaniem upadłościowym**.

22. Taka interpretacja pociąga za sobą konieczność konsekwentnego uznania, że **przedsiębiorca należący do grupy kapitałowej co do zasady nie może otrzymać pomocy na ratowanie i restrukturyzację, *ergo* nie może być uznany za przedsiębiorcę zagrożonego (choćby faktycznie spełniał przesłanki pkt 10 lub 11 wytycznych o pomocy na ratowanie i restrukturyzację). Oznacza to także, iż co do zasady zawsze może otrzymać pomoc *de minimis* oraz objętą wyłączeniami grupowymi, chyba że będzie uznany za przedsiębiorcę w trudnościach ze względu na to, że są spełnione kumulatywnie przesłanki, o których mowa w pkt 20 powyżej.**

3 Rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis*

23. Obowiązki wynikające z omawianego rozporządzenia oznaczają, że przedsiębiorca ubiegający się o pomoc *de minimis* musi przedłożyć właściwemu podmiotowi informacje niezbędne do udzielania takiej pomocy (dalej: wniosek), bez względu na to, jak stosowne przepisy szczególne regulują procedurę występowania o pomoc i jej udzielania.

24. Wniosek musi być złożony właściwemu podmiotowi zanim nastąpi udzielenie pomocy. Przez dzień udzielania pomocy, stosownie do przepisu art. 2 pkt 11) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2004 r. Nr 123, poz. 1291, ze zm.) należy rozumieć dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do otrzymania tej pomocy [...]. Nabycie prawa do otrzymania pomocy może wiązać się z **zawarciem pisemnej umowy**. Może też jednak być równoznaczne ze złożeniem w dowolny inny sposób oświadczeń woli przez strony.

25. W szczególności, jeżeli umowa nie jest zawierana na piśmie, za dzień udzielenia pomocy **należy uznać dzień, w którym podmiot świadczący usługi szkoleniowe i udzielający pomocy otrzyma od przedsiębiorcy wynagrodzenie** za usługę szkoleniową (wpisowe).

26. Tym samym, dniem udzielenia pomocy będzie:

    a. dzień zawarcia umowy na przeprowadzenie szkolenia,

    b. dzień zawarcia umowy na przeprowadzenie cyklu szkoleń,

    c. dzień uiszczenia opłaty tytułem wynagrodzenia dla podmiotu świadczącego usługę szkoleniową (wpisowego) za szkolenie,

    d. dzień uiszczenia opłaty tytułem wynagrodzenia dla podmiotu świadczącego usługę szkoleniową (wpisowego) za cykl szkoleń,

    e. pierwszy dzień szkolenia lub cyklu szkoleń (tylko w przypadku, gdy podmiot świadczący usługi szkoleniowe i udzielający pomocy udziela przedsiębiorcy pomocy de minimis).

27. Ze względu na to, że pojęcie przedsiębiorcy zagrożonego (w trudnościach) jest ściśle związane z jego sytuacją ekonomiczną (tak jak to zostało opisane w części 2 powyżej), w § 2 ust. 1 pkt 2) przewiduje się obowiązek przedstawiania podmiotowi udzielającemu pomocy informacji dotyczących sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy. Przepis został skonstruowany w taki sposób, że informacja o sytuacji ekonomicznej powinna zawierać sprawozdania finansowe (użyto bowiem sformułowania: informacje o sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy „w tym" sprawozdania finansowe). Sprawozdania finansowe powinny być przedłożone za okres 3 ostatnich lat obrotowych. Przepis stanowi, że chodzi o sprawozdania finansowe sporządzane zgodnie z przepisami o rachunkowości.

28. Należy także przyjąć, że przedsiębiorca ubiegający się o pomoc przedkłada **posiadane** sprawozdania finansowe. Oznacza to, że jeśli składa swój wniosek np. w styczniu lub lutym, nie będzie mógł przedłożyć wraz z nim sprawozdania finansowego z poprzedniego roku, gdyż powinien je sporządzić do końca marca. W takim przypadku może przedłożyć sprawozdania finansowe tylko za te lata, za które je posiada. Np. jeśli wniosek składany jest w lutym 2011 r., sprawozdania finansowe nie obejmą 2010 r. We wniosku należy zawrzeć sprawozdanie za 2009 r., 2008 r. i 2007 r. Jeżeli zaś wniosek jest składany po 31 marca, sprawozdania będą dotyczyć 2010 r., 2009 r. i 2008 r. Czas na potwierdzenie sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta (do końca czerwca) nie hamuje możliwości dołączenia sprawozdania do wniosku.

29. Przepis § 2 ust. 1 pkt 2) w zakresie przedstawiania sprawozdań finansowych ma zastosowanie tylko do tych podmiotów, na których ciąży obowiązek sporządzania takich sprawozdań, stosownie do przepisów przywołanej ustawy o rachunkowości.

30. **Pozostałe podmioty przedstawiają informacje dotyczące swojej sytuacji ekonomicznej bez sprawozdań finansowych, posługując się wyłącznie formularzem stanowiącym załącznik do rozporządzenia**. Dla zachowania pełnej przejrzystości, powinny one także przedkładać podmiotowi udzielającemu pomocy swoje oświadczenie, że nie mają obowiązku sporządzania sprawozdań.

31. Przepis art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, Nr 157, poz. 1241, Nr 165, poz. 1316) przewiduje, że przepisy ww. ustawy mają zastosowanie m.in. do:

    a. spółek handlowych (osobowych i kapitałowych, w tym również w organizacji), a także innych osób prawnych, z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego,

    b. osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych, spółek partnerskich oraz spółdzielni socjalnych, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1 200 000 €.

32. W szczególności więc, odnosząc się do pkt b), obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych nie dotyczy takich podmiotów, których przychód za poprzedni rok obrotowy nie przekroczył 1 200 000 €.

33. Należy także zwrócić uwagę, że minimum, jakie powinno zawierać sprawozdanie finansowe obejmuje bilans finansowy, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową. Stosownie do przepisów ustawy o rachunkowości, właściwe jednostki mogą przedkładać uproszczone sprawozdania finansowe.

34. Rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedkładanych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* nie precyzuje tego, jakie powinno być przedkładane sprawozdanie finansowe wnioskodawcy. Odniesienie w tym zakresie do ustawy o rachunkowości oznacza, że wnioskodawca zobowiązany do sporządzania sprawozdań finansowych powinien przedłożyć takie sprawozdanie (obejmujące taki zakres informacji),

do jakiego zobowiązuje go ustawa o rachunkowości. Z punktu widzenia konieczności dokonania oceny sytuacji finansowej przedsiębiorcy największe znaczenie będą miały bilans finansowy oraz rachunek zysków i strat.

35. Przyjmując, że § 2 ust. 1 pkt 2) rozporządzenia o w sprawie zakresu informacji przedkładanych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* nakłada obowiązek przedstawiania informacji sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy, w tym sprawozdanie finansowe, zasadne wydaje się przyjęcie następującej zasady:

    a. W odniesieniu do przedsiębiorców, którzy mają obowiązek sporządzać sprawozdania finansowe, informacja o sytuacji ekonomicznej wynikająca z formularza musi być zgodna z danymi wynikającymi z przedłożonego sprawozdania finansowego. Innymi słowy, sprawozdanie finansowe powinno być traktowane, jako dokument dowodzący okoliczności, o których wnioskodawca informuje w formularzu. Jeżeli w związku z tym zostanie stwierdzone, że istnieje niezgodność pomiędzy informacjami z formularza a danymi pochodzącymi ze sprawozdania finansowego, podmiot udzielający pomocy powinien dążyć do wyjaśnienia sprawy i usunięcia niezgodności.

    b. W odniesieniu do przedsiębiorców, którzy nie mają obowiązku sporządzania sprawozdań finansowych, podmiot udzielający pomocy może jedynie dokonywać oceny sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy na podstawie tych informacji, które zostaną przedłożone w formularzu.

36. W § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zakresu informacji przedkładanych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* posłużono się sformułowaniem: „wnioskodawca przedstawia". Ustęp drugi natomiast przewiduje, że sprawozdania finansowe są przekazywane. Z uwagi na to, w jakim celu podmioty udzielające pomocy powinny zapoznać się ze sprawozdaniami finansowymi wnioskodawców, nie można zgodzić się, by wnioskodawcy nie przekazywali wraz z wnioskami swoich sprawozdań. Stanowią bowiem one zasadnicze źródło wiedzy potwierdzającej, w jakiej sytuacji ekonomicznej znajduje się wnioskodawca.

37. Dlatego też, mimo iż we wspomnianym § 2 ust. 1 posłużono się pojęciem „przedstawia", które sugeruje, że wnioskodawca powinien jedynie okazać swoje sprawozdanie finansowe, ale nie ma obowiązku przedłożyć go wraz z wnioskiem, należy przyjąć, że podmioty udzielające pomocy mają prawo żądać od wnioskodawców dołączenia sprawozdań finansowych. Nie ma przy tym jednak żadnej wątpliwości, że chodzi o kopię. W tym zakresie do podmiotów udzielających pomocy należy decyzja, czy wolą sporządzać kopie we własnym zakresie (w tym potwierdzając jej zgodność z oryginałem), czy będą oczekiwać przedkładania kopii z potwierdzeniem dokonanym przez wnioskodawcę za zgodność z oryginałem.

3.1 Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*

3.1.1 Informacje dotyczące wnioskodawcy (część A)

38. W pkt 1) - 4) formularza przedsiębiorca wpisuje dane identyfikacyjne, tj.: imię i nazwisko albo nazwę, adres miejsca zamieszkania albo adres siedziby, identyfikator gminy, w której znajduje się miejsce zamieszkania albo siedziba, oraz NIP.

39. W pkt 5) należy dokonać identyfikacji formy prawnej prowadzonej działalności gospodarczej. W tym celu, należy zaznaczyć znakiem „X" właściwą formę działalności. Jeśli wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem państwowym, jednoosobową spółką Skarbu Państwa, ani spółką akcyjną, z ograniczoną odpowiedzialnością w stosunku do której Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwo państwowe lub jednoosobowa spółka Skarbu Państwa posiadają uprawnienia takie, jak uprawnienia przedsiębiorcy dominującego, należy w ostatniej linijce „inna forma prawna (podać jaka)" zaznaczyć „X" oraz określić, w jakiej formie prowadzona jest działalność, np. jednoosobowa działalność gospodarcza, spółka akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, itd.

40. W pkt 6) należy określić wielkość przedsiębiorcy zaznaczając właściwą kategorię znakiem „X".

    a. Mikroprzedsiębiorstwem jest przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza € 2 mln.

    b. Małe przedsiębiorstwo oznacza przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza € 10 mln.

    c. Średnim przedsiębiorstwem jest przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 250 pracowników i którego roczny obrót nie przekracza € 50 mln a całkowity bilans roczny nie przekracza € 43 mln.

41. Wnioskodawcy, którzy nie kwalifikują się do żadnej z ww. kategorii są „przedsiębiorstwami innymi" (co w uproszczeniu oznacza przedsiębiorstwa duże).

42. Oznaczenie wnioskodawcy dokonuje się zgodnie z zał. 1 do rozporządzenia o wyłączeniach grupowych. W art. 4 załącznika 1 do ww. rozporządzenia przewiduje się, że dane stosowane do określenia liczby pracowników oraz kwot finansowych są danymi odnoszącymi się do ostatniego zatwierdzonego okresu obrachunkowego i obliczanymi w skali rocznej. Jeśli w dniu zamknięcia ksiąg rachunkowych wnioskodawca stwierdzi, że przekracza ww. pułapy lub jest poniżej tych pułapów, strata lub uzyskanie statusu mikro-, małego-, lub średniego przedsiębiorstwa nastąpi tylko, jeśli zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch kolejnych okresów obrachunkowych. **Oznacza to, że wielkość wnioskodawcy nie jest badana na chwilę składania wniosku, ale na podstawie danych obecnych i z ostatniego zatwierdzonego okresu obrachunkowego w skali rocznej.**

	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Status przedsiębiorcy na podstawie danych o zatrudnieniu i bilansie/obrocie	Przedsiębiorca MAŁY	Przedsiębiorca ŚREDNI	Przedsiębiorca ŚREDNI
Kwalifikacja do kategorii mały lub średni przedsiębiorca		Przedsiębiorca MAŁY	Przedsiębiorca ŚREDNI

43. W przypadku wnioskodawców, którzy są nowoutworzonymi przedsiębiorcami, nie mającymi zatwierdzonych ksiąg rachunkowych (nie nastąpiło zamknięcie roku obrachunkowego), ocena wielkości wnioskodawcy dokonuje się na podstawie danych dostępnych **w trakcie** roku obrachunkowego, w dobrej wierze.

44. W pkt 7) części A formularza należy określić klasę działalności (PKD), **w związku z którą ma być udzielona pomoc *de minimis*.** Należy więc wziąć pod uwagę, że wnioskodawca nie wpisuje wszystkich klas PKD, ale identyfikuje wyłącznie tę działalność, z którą jest związana przyszła pomoc.

45. W pkt 8) wnioskodawca określa datę utworzenia. Uzasadnione jest przyjęcie, że chodzi o datę rozpoczęcia prowadzenia działalności.

3.1.2 Informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy (część B)

46. Pozytywna odpowiedź udzielona w pkt 1) – 4) w zasadzie eliminuje możliwość udzielenia pomocy *de minimis*.

Należy jednakże zauważyć, że wybór stosowanych kryteriów oceny trudnej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorcy należy każdorazowo do podmiotu udzielającego pomocy, który w zależności od warunków na jakich ma być udzielana pomoc, powinien zdecydować, w jakim zakresie badać kryteria określone w części B Formularza.

47. Wymaga podkreślenia, że w tej części formularza przesłanka podlegania kryteriom zbiorowej procedury upadłościowej (zgodnie z pkt 10 wytycznych o pomocy na ratowanie i restrukturyzację), została sformułowana poprzez odniesienie do kryteriów objęcia postępowaniem upadłościowym lub kryteriów objęcia postępowaniem naprawczym – stosownie do przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, ze zm.):

a. Upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny, czyli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych;

b. Postępowanie naprawcze stosuje się do przedsiębiorców zagrożonych niewypłacalnością (pomimo wykonania swoich zobowiązań, według rozsądnej oceny jego sytuacji ekonomicznej jest oczywistym, że przedsiębiorca w niedługim czasie stanie się niewypłacalny).

48. Jeżeli w żadnym z punktów nie zostanie udzielona odpowiedź pozytywna, a więc zostaną wyłącznie zakreślone pola odnoszące się do odpowiedzi NIE lub NIE DOTYCZY, istnieje konieczność wypełnienia odpowiedzi w pkt 5), które odnoszą się do sytuacji, o jakich mowa w pkt 11 wytycznych o pomocy na ratowanie i restrukturyzację.

49. W rzeczywistości może mieć to miejsce w szczególności odnośnie do przedsiębiorców, jakimi są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w stosunku do których niezależnie od ich sytuacji ekonomicznej, nigdy nie będą miały zastosowania pkt 1) i 2).

50. Natomiast, stosownie do przepisów ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawa ta ma zastosowanie do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W odniesieniu do takich kategorii przedsiębiorców, może mieć więc zastosowanie okoliczność, o której mowa w pkt 3) lub 4).

51. Pkt 5 odnosi się do sytuacji wnioskodawcy w okresie 3 lat poprzedzających dzień wystąpienia z wnioskiem. Ten okres nie jest więc tożsamy z okresem 3 ostatnich lat obrotowych, za które przedkłada się sprawozdania finansowe. Jednakże, podmioty udzielające pomocy, dokonując oceny wniosku, w takim zakresie, w jakim to jest możliwe, powinny posługiwać się sprawozdaniami finansowymi jako dokumentami wykazującymi, że rzeczywiście sytuacja opisana w pkt a) – i) ma miejsce.

52. Pkt 5) d), zgodnie z przypisem dotyczy wyłącznie producentów. Każdy inny wnioskodawca nie powinien więc zakreślać w tym punkcie żadnej odpowiedzi.

53. W pkt 5) i) należy wskazać na wszelkie inne trudności wnioskodawcy. Jeżeli wnioskodawca ma zaległości publicznoprawne powinien umieścić w tym punkcie stosowną informację, ze wskazaniem organu, wobec którego zaległość powstała oraz wielkości zobowiązania.

54. Jeżeli w pkt 5) zostanie zakreślona odpowiedź TAK, od podmiotu udzielającego pomocy zależy, czy uzna on - na podstawie ilościowych i jakościowych kryteriów wskazanych w przedmiotowym punkcie – że podmiot ubiegający się o pomoc powinien także wypełnić pkt 6).

W opinii UOKiK (wyrażonej pismem DDO-0220-I(80)/10/MMach z 10 sierpnia 2010 r.), w przypadku, gdy w ocenie zarówno podmiotu ubiegającego się o pomoc, jak i podmiotu udzielającego pomocy, pomimo zaznaczenia jednej lub kilku odpowiedzi TAK w przedmiotowym punkcie, podmiot ubiegający się o pomoc nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej, nie ma on obowiązku wypełniania pkt 6 Formularza.

Oznaczenie w pkt 6) odpowiedzi NIE, będzie oznaczało, że przedsiębiorca jest w trudnościach, których nie może przezwyciężyć (sam nie może odzyskać płynności finansowej). Zasadniczo uniemożliwi to udzielenie mu pomocy *de minimis* lub pomocy w zakresie wyłączeń grupowych (z zastrzeżeniem pkt 22 powyżej).

55. Jeżeli wnioskodawca zaznaczy w pkt 6) odpowiedź TAK, będzie musiał także wskazać na okoliczności przemawiające za tym, że pomimo trudności, które określił w pkt 5), odzyska płynność finansową, czyli nie jest przedsiębiorcą zagrożonym. W takiej sytuacji, kiedy zostanie należycie wykazane, że wnioskodawca jest w stanie odzyskać płynność finansową, będzie mógł zostać beneficjentem pomocy *de minimis* lub pomocy w zakresie wyłączeń grupowych. Należyte wykazanie, że płynność finansowa może być odzyskana wymaga przede wszystkim uzasadnienia, że okolicznościom zaznaczonym w pkt 5) towarzyszą zjawiska, które stanowią dla nich „przeciwwagę". Np. przedsiębiorca, który wskaże na to, że trudna sytuacja wynika z rosnących strat, malejących obrotów, lub zwiększających się zapasów, powinien wykazać, że wystąpią okoliczności, które odwrócą negatywny trend. Może to być wejście na nowy rynek lub zawarcie korzystnego kontraktu, dzięki którym zapasy zostaną wyprzedane, wzrosną obroty i zostaną pokryte straty.

56. Należy także zwrócić uwagę, że trudności, o których mowa w pkt 5 mają mieć charakter trzyletni. Nie mogą być to więc trudności przemijające, np. związane z sezonowością produkcji, lub incydentalne, które nie muszą przeobrazić się w trend.

57. Jeśli przedsiębiorca należy do grupy kapitałowej, może także powołać się w pkt 6) na tę okoliczność, wskazując, że trudności zostaną przezwyciężone w ramach grupy kapitałowej.

58. Wypełnienie punktu 7) jest obligatoryjne, choć ma znaczenie tylko w takich przypadkach, kiedy wnioskodawca udzieli twierdzących odpowiedzi w pkt 1) – 5). Jeżeli w związku z tym wnioskodawca określi, że jest przedsiębiorcą mającym problemy, ale należy do grupy kapitałowej[2], możliwe są dwa scenariusze (stosownie do tego, co napisano w pkt 20 powyżej):

   a. Wnioskodawca wskaże, że trudności mają charakter wewnętrzny - a) TAK, na trudną sytuację nie mają wpływu decyzje w ramach grupy - b) NIE, trudności nie mogą być przezwyciężone przez grupę – c) NIE. W takim przypadku, wnioskodawca traktowany jest, jako przedsiębiorca w trudnościach, który nie może być beneficjentem pomocy *de minimis* lub objętej wyłączeniami grupowymi.

   b. Udzielenie innych odpowiedzi, będzie oznaczało, że przedsiębiorca nie jest w trudnościach i może otrzymać pomoc *de minimis* lub pomoc w zakresie wyłączeń grupowych.

[2] Przez grupę kapitałową należy rozumieć wszystkich przedsiębiorców, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę, w tym również tego przedsiębiorcę (art. 4 pkt 14) ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 171, poz. 1206, ze zm.).

59. Zaznaczenie w pkt 7) odpowiedzi negatywnej – wnioskodawca nie należy do grupy kapitałowej – wraz ze wskazaniem, że ma trudności, której nie mogą być przezwyciężone stosownie do zapisów w pkt 6), będzie oznaczało, że wnioskodawca nie kwalifikuje się do pomocy *de minimis* lub z wyłączeń grupowych.

60. Jeżeli wnioskodawca nie ma trudności, które opisywał w pkt 1) – 6) – zaznaczając odpowiedź TAK w pkt 7) powinien zaznaczyć NIE DOTYCZY w pkt a) - c).

3.1.3 Informacje dotyczące rodzaju działalności (część C)

61. W tej części formularza wnioskodawca musi odnieść się do rodzaju działalności gospodarczej, którą określił poprzez swoje PKD w części A, pkt 7). Należy zwrócić uwagę, że chodzi wyłącznie o tę działalność, w związku z którą ma zostać udzielona pomoc.

62. Zaznaczenie pozytywnej odpowiedzi w pkt 1) – 4) eliminuje możliwość udzielenia pomocy *de minimis*. Przepisy unijne i w ślad za tym polskie programy pomocowe oraz omawiane przepisy bezwzględnie nie pozwalają bowiem na udzielanie tej pomocy na działalność, o której mowa w pkt 1) - 4).

63. Jeśli zostanie udzielona pozytywna odpowiedź w pkt 5) – czyli pomoc będzie udzielona w związku z prowadzeniem działalności w sektorze transportu drogowego, konieczne jest także udzielenie odpowiedzi, czy pomoc będzie przeznaczona na nabycie pojazdów przeznaczonych do świadczenia usług w zakresie towarowego transportu drogowego. Pozytywna odpowiedź na to pytanie eliminuje możliwość udzielania pomocy *de minimis*.

64. Jeżeli zostanie udzielona odpowiedź negatywna, a więc wnioskodawca poinformuje, że pomoc będzie udzielona na prowadzenie działalności w sektorze transportu drogowego, ale nie na zakup pojazdów w transporcie towarowym, możliwe jest udzielenie pomocy *de minimis*, ale jej wielkość w okresie 3 lat budżetowych nie może przekroczyć € 100 000.

65. W takim przypadku, wnioskodawca powinien także określić sposób, w jaki zapewnia rozdzielność rachunkową działalności w transporcie drogowym oraz pozostałej działalności gospodarczej.

3.1.4 Informacje dotyczące pomocy otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych (część D)

66. Tabela znajdująca się w części D powinna być wypełniana z uwzględnieniem informacji zawartych w „Instrukcji wypełnienia tabeli w części D formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*" – dołączonej do omawianego rozporządzenia.

67. W szczególności należy zwrócić uwagę to, że prawodawca umieścił w ww. instrukcji szczegółowe wyjaśnienia dotyczące sposobu wykazywania w tabeli informacji nt. dnia udzielenia pomocy, podmiotu udzielającego pomocy, podstawy prawnej, nr programu pomocowego, formy pomocy, wartości pomocy, przeznaczenia pomocy.

68. W tabeli należy umieścić wyłącznie informacje nt. otrzymanej pomocy. Informacje mają dotyczyć tylko pomocy otrzymanej na pokrycie TYCH SAMYCH kosztów kwalifikowanych, na które ma być udzielona pomoc *de minimis*. Dane z tej tabeli mają posłużyć do oceny, czy otrzymana już pomoc publiczna wraz z wnioskowaną pomocą *de minimis* (kumulacja) nie doprowadzi do przekroczenia dopuszczalnych pułapów pomocy.

69. Przykładowo, wnioskodawca informuje, że otrzymał 30 jednostek w celu pokrycia kosztów kwalifikowanych usługi doradczej. Całkowite koszty kwalifikowane tej usługi wyniosły 100 jednostek. Przedsiębiorca otrzymał więc pomoc o intensywności 30%. Maksymalna dopuszczalna intensywność pomocy publicznej na usługi doradcze wynosi 50%. Oznacza to, że na pokrycie tych samych kosztów (na tę samą usługę) wnioskodawca może jeszcze otrzymać inną pomoc – w tym pomoc *de minimis*, o ile łączna intensywność pomocy nie przekroczy 50 jednostek.

70. Sformułowanie „te same koszty" wskazuje na to, że chodzi o pokrycie kosztów tego samego (a nie takiego samego) przedsięwzięcia, na które była już udzielona pomoc.

71. Jeżeli, tak jak w podanym przykładzie, udzielona już pomoc, nie była pomocą *de minimis*, należy także:

a. opisać przedsięwzięcie, na które pomoc była udzielona (na które ma być udzielona pomoc *de minimis*);

b. wskazać wartość kosztów kwalifikowanych, przy czym także wartość zdyskontowaną kosztów, jeśli istnieje faktyczne uzasadnienie dla obliczania zmiany wartości tych kosztów na skutek upływu czasu, np. kiedy przedsięwzięcie jest długotrwałe. Oczywiście wartość nominalna może być równa wartości zdyskontowanej. Wtedy należy podać te samą wartość nominalną i zdyskontowaną. Należy także podać rodzaj kosztów, np. koszt nabycia *know-how*, koszt nabycia usługi doradczej, itd;

c. wskazać na maksymalną dopuszczalną intensywność pomocy, która została udzielona. Jest ona podana w programie pomocowym, lub w podstawie prawnej udzielenia pomocy indywidualnej, które należy podać w pkt 4 tabeli. Ta informacja służy ustaleniu przez podmiot udzielający pomocy, czy intensywność nie zostanie przekroczona na skutek udzielenia pomocy *de minimis*;

d. podać informacje o maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy, w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objecie pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc;

e. podać lokalizację przedsięwzięcia. Może być nią przykładowo siedziba wnioskodawcy, miejsce szkolenia, usługi doradczej, albo miejsce, w którym budowana jest nowa inwestycja;

f. podać cele, które mają być osiągnięte w związku z realizacją przedsięwzięcia, np. zdobycie wiedzy i umiejętności w dziedzinach potrzebnych do prowadzenia i rozwoju działalności;

g. wskazać etapy realizacji przedsięwzięcia. Dotyczy to oczywiście takich przypadków, kiedy przedsięwzięcie – np. inwestycja jest realizowane w długim czasie i jest podzielone na etapy. Nie każde przedsięwzięcie musi być w taki sposób dzielone. Usługa doradcza lub szkoleniowa nie są z reguły długotrwałe i nie ma potrzeby dokonywać ich rozdziału pod względem organizacyjnym, funkcjonalnym czy finansowym. W takim przypadku można napisać „nie dotyczy" ze wskazaniem, że przedsięwzięcie nie jest realizowane w etapach;

h. podać datę rozpoczęcia i zakończenia przedsięwzięcia.

72. W kontekście kumulacji, pozostaje kwestia dotycząca tego, kto jest beneficjentem pomocy w przypadku spółek osobowych:

a. Jeżeli beneficjentem pomocy publicznej oraz *de minimis* jest wspólnik, to beneficjentem jest także spółka, w takim zakresie, który odpowiada wielkości udziału wspólnika oraz pozostali wspólnicy stosownie do reguły w lit. b);

b. Jeżeli beneficjentem pomocy publicznej oraz *de minimis* jest spółka, to beneficjentami są także wszyscy jej wspólnicy, w takim zakresie, który odpowiada wielkości ich udziału w spółce.

73. Wspólnik musi więc pokazać wszelką pomoc jaką otrzymał w sytuacji z lit. a) oraz wszelką pomoc, jaką otrzymał za pośrednictwem spółki (lit. b).

74. Należy przyjąć, że w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych intensywność pomocy dla spółki jest taka sama jak dla każdego z jej wspólników.

75. Udzielenie więc pomocy, która w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych, miałaby powodować przekroczenie intensywności dla jednego wspólnika, spowoduje, że będzie także przekroczona intensywność dla spółki.

76. Ze względu na to, że okres między złożeniem wniosku o pomoc, a jej udzieleniem może wynosić nawet wiele miesięcy, podmioty udzielające pomocy powinny przed udzieleniem pomocy żądać od beneficjentów potwierdzenia aktualności przedłożonych we wniosku danych.

4 Rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis*

77. Co do zasady, w przypadku informacji, które muszą być przedstawione podmiotowi udzielającemu pomocy innej niż *de minimis*, mają zastosowanie uwagi zawarte w części 3 powyżej.

78. Omawiane rozporządzenie ma zastosowanie do WSZELKIEJ pomocy nie będącej pomocą *de minimis*, a więc zarówno do pomocy objętej wyłączeniem grupowym, jak też do innych przeznaczeń pomocy, np. na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe, lub na ratowanie i restrukturyzację.

79. Podmioty, do których adresowana jest niniejsza instrukcja, udzielają wyłącznie pomocy objętej wyłączeniem grupowym. Dlatego też rozporządzenie ma swoje zastosowanie w ich działalności, tylko w takim zakresie.

80. Oznacza to, że mają zastosowanie wszystkie przepisy dotyczące badania przez podmiot udzielający pomocy, czy wnioskodawca nie jest przedsiębiorcą w trudnej sytuacji ekonomicznej.

81. Dodatkowo, wnioskodawca musi przedłożyć informację dotyczącą tego, czy wobec niego został nałożony obowiązek zwrotu pomocy (§ 2 ust. 1 pkt 3) oraz jeśli nie otrzymał pomocy na te same koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą, musi przedłożyć w tym zakresie stosowne oświadczenie (§ 3)[3].

82. Nie mają natomiast zastosowania przepisy § 2 ust. 1 pkt 6) oraz § 4, które dotyczą wnioskodawców ubiegających się o pomoc na ratowanie i restrukturyzację.

83. Tak jak w przypadku ubiegania się o udzielenie pomocy *de minimis*, przedsiębiorca ubiegający się o pomoc objętą wyłączeniami grupowymi musi przedłożyć właściwemu podmiotowi informacje niezbędne do udzielania takiej pomocy (dalej: wniosek), bez względu na to, jak stosowne przepisy szczególne regulują procedurę występowania o pomoc i jej udzielania.

84. Wniosek musi być złożony właściwemu podmiotowi zanim nastąpi udzielenie pomocy. Przez dzień udzielania pomocy, stosownie do przepisu art. 2 pkt 11) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2004 r. Nr 123, poz. 1291, ze zm.) należy rozumieć dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do otrzymania tej pomocy [...]. Nabycie prawa do otrzymania pomocy może wiązać się z zawarciem **pisemnej** umowy. Może też jednak być równoznaczne ze złożeniem w dowolny inny sposób oświadczeń woli przez strony. Mają w tym zakresie zastosowanie wyjaśnienia poczynione w pkt 26 powyżej.

---

[3] Nie ma wzoru takiego oświadczenia. Może więc ono być złożone na piśmie w dowolny sposób, w tym poprzez przekreślenie tabeli w części E formularza i złożenie adnotacji o nieotrzymaniu pomocy.

4.1 Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż *de minimis*

4.1.1 Informacje dotyczące wnioskodawcy (część A) oraz Informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy (część B)

85. Do tych części mają zastosowanie wszystkie wyjaśnienia, które zostały poczynione w pkt 3.1.1. oraz pkt 3.1.2 powyżej.

86. **W odniesieniu do pomocy objętej wyłączeniami grupowymi, dla nowoutworzonych MSP, w okresie pierwszych trzech lat działalności, przyjmuje się dodatkowo, że nie są w trudnościach (a więc mogą otrzymywać pomoc objętą wyłączeniami grupowymi), chyba że kwalifikują się do objęcia postępowaniem upadłościowym** (patrz też pkt 21 powyżej). Ta zasada wynika z art. 1 ust. 7 unijnego rozporządzenia o wyłączeniach grupowych.

Należy jednakże zauważyć, że wybór stosowanych kryteriów oceny trudnej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorcy należy każdorazowo do podmiotu udzielającego pomocy, który w zależności od warunków na jakich ma być udzielana pomoc, powinien zdecydować, w jakim zakresie badać kryteria określone w części B Formularza.

4.1.2 Obowiązek zwrotu pomocy (część C)

87. Oznaczenie w części C odpowiedzi TAK oznacza, że wnioskodawcy nie może być udzielona pomoc objęta wyłączeniami grupowymi.

88. Prawo unijne zakazuje bowiem udzielania pomocy publicznej przedsiębiorcom, w stosunku do których istnieje obowiązek zwrotu pomocy uprzednio udzielonej. Jeśli, obowiązek zwrotu pomocy został wykonany, tj. pomoc, w stosunku do której Komisja zdecydowała o zwrocie, została oddana, należy zaznaczyć odpowiedź NIE.

89. Oczywiście odpowiedź NIE powinna być także udzielona przez tych wnioskodawców, którzy nigdy nie byli zobowiązani do zwrotu pomocy.

4.1.3 Informacje dotyczące prowadzonej działalności gospodarczej, w związku z którą wnioskodawca ubiega się o pomoc publiczną (część D)

90. Stosownie do unijnego rozporządzenia o wyłączeniach grupowych, pomoc objęta takimi wyłączeniami nie może być udzielana:

a. W sektorach rybołówstwa i akwakultury,

b. W dziedzinie produkcji podstawowej produktów rolnych,

Za wyjątkiem pomocy na szkolenia

c. W dziedzinie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych,

d. W sektorze węglowym, **za wyjątkiem pomocy na szkolenia**,

e. W sektorach hutnictwa żelaza i stali, budownictwa okrętowego oraz włókien syntetycznych, w odniesieniu do pomocy regionalnej.

91. **Oznacza to więc, że ubieganie się o pomoc na szkolenia w zakresie ww. działalności, nie wyklucza możliwości jej udzielenia.**

92. **W odniesieniu zaś do pkt 1) – 4) udzielenie odpowiedzi TAK, wyklucza pomoc na usługi doradcze dla MSP.**

93. Zaznaczenie w pkt 8) odpowiedzi TAK przez przedsiębiorców ubiegających się o pomoc na szkolenia, lub na usługi doradcze w zakresie prowadzonej działalności w sektorze transportu, nie ma wpływu na możliwość udzielenia takiej pomocy. Jest ona bowiem dopuszczalna w tym sektorze. Natomiast, zaznaczenie takiej odpowiedzi rodzi także konieczność potwierdzenia, czy pomoc będzie przeznaczona na nabycie środków transportu lub urządzeń transportowych. W przypadku ubiegania się o pomoc na szkolenia lub na usługi doradcze dla MSP, należy udzielić odpowiedzi NIE.

4.1.4 Informacje dotyczące otrzymanej pomocy (część E)

94. Mają tu zastosowanie wyjaśnienia poczynione w pkt 3.1.4 powyżej. W odniesieniu do przedsiębiorców ubiegających się o pomoc objętą wyłączeniami grupowymi, ta część formularza ma zastosowanie **tylko w takim zakresie, w jakim dotyczy informacji dotyczących otrzymanej pomocy przeznaczonej na te same koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą, na pokrycie których wnioskodawca ubiega się o pomoc publiczną.** Oznacza to, że wnioskodawca nie informuje o otrzymanej pomocy na ratowanie i restrukturyzację.

95. Wnioskodawca powinien przedłożyć także „Informacje ogólne". Mają tu zastosowanie wyjaśnienia poczynione w pkt 69 powyżej. Wnioskodawca nie wypełnia natomiast żadnych pól w części 2: „Informacje szczegółowe", gdyż ubiega się o pomoc objętą wyłączeniami grupowymi (na szkolenia, na usługi doradcze dla MSP), a nie o którąś z kategorii pomocy szczegółowo wymienionych w tej części.

5 Pozostałe kwestie

96. Wejście w życie omawianych rozporządzeń nie oznacza wprowadzenia nowego – nieistniejącego wcześniej obowiązku po stronie wnioskodawców, do przedkładania informacji o udzielonej uprzednio pomocy. Także dotychczas podmioty udzielające pomocy miały obowiązek badać historię udzielonej wnioskodawcy pomocy, w celu zabezpieczenia przed przekroczeniem jej intensywności. Jednakże, znacznie rozszerzony został zakres informacji, które przedkłada wnioskodawca w celu ustalenia, czy nie jest przedsiębiorcą w trudnościach.

97. Podmioty udzielające pomocy otrzymują wszystkie informacje wyłącznie w celu ustalenia, czy wnioskodawca może otrzymać pomoc *de minimis* lub pomoc objętą wyłączeniami grupowymi. Oznacza to także, że przedłożone informacje nie mogą być w żadnym razie wykorzystywane do celów innych niż dotyczące udzielania pomocy. Podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do dołożenia należytej staranności, aby wszystkie dane zawarte we wnioskach przedsiębiorców, były należycie archiwizowane i zabezpieczone przed niepowołanym dostępem osób trzecich.